

מדוע נוטים רופאי הנפש להעניק תעודות פטור

משירות צבאי, אפילו בדרכים שבניגוד לחוק?

הפסיכיאטר זקוק לדופאי?

בבית החולים שבו עובד פרומקין, וביקש ממנו שיבדוק את בני-דודו לצורך תעודת רפואית מסוימת. פרומקין סרב, מאחר שהפניה כזו נעשית בדרך-כלל על-ידי עורך-הדין של הנבדק. אולם אליקשווילי מצא לו דרכים לליבו של הרופא. הוא החל מטלפן ושולח לבדיקה רפואית-פסיכיאטרית, ידידים שונים שלו, עולי גרוזיה גם הם, והרופא היה מקבל אותם לבדיקה ולטיפול באופן פרטי. במרבית המקרים נתן להם תעודות שהעידו על מצבם הנפשי. כ-10 בחורים כאלה, קיבלו אצלו במשך הזמן האחרון אישורים כי הם סובלים ממחלות-נפש שונות. בתעודות אלה השתמשו הנבדקים, כדי להשתחרר משירות צבאי. מאחר שדוקטור פרומקין גם משמש יום אחד בשבוע כפסיכיאטר צבאי, במיטת גרת שירות המילואים שלו, היו אחדים מהם מגיעים אליו עם התעודות שנתן להם באופן פרטי, והוא היה מאשר על הטופס הצבאי את מימצאיו, וכך מקצר את הדרך לשיחרורם מצה"ל.

כאשר נעצרו אחדים מאותם חיילים, הם סיפרו כי עבור התעודות שילמו ל"י אליקשווילי סכומים הנעים בין 7,000 ל"י ועד 20,000 ל"י. דוקטור פרומקין טוען,

עליהם לאמר, וכיצד עליהם להתנהג, והתייחס לזה אליהם לבדיקה כדי לאשר את דיבריהם. על סמך זאת, ללא בדיקה רפואית וללא שיתוף עם בני משפחותיהם, היה הרופא מאשר את מחלותיהם.

בית-המישפט לא יכול להתגבר על תימרו הונו כאשר למניעיו של הרופא. לכסף לא היה זקוק, וודאי שהסכומים הזעומים שקיבל לא היו בעלי משמעות עבורו. הסניף גור טען בלהט, והביא בפני בית-המישפט את כל עברו המזהיר של הרופא. כיצד היה עסקן ציוני עוד בחוק-לארץ, לפני עלייתו ארצה, התגייס לצבא מייד עם עלייתו ותרם מהונו ואונו למדינה.

"לא היה כל מניע שימריץ את הפסיכיאטר להעניק תעודות בעלות תוכן כוזב, בשום לב, שהוא מכתן באופן קבוע במישרה גבוהה במשרד המישפטים, שהינו בעל רכוש... יתכן שלאדם אחר היה בקב"ל שטר זעום כדי לשמש עדות לקיום מניע כנ"ל, אך עמדתו הרמה של המערער, במיקצועו, ומעמדו החברתי הנכבד, שולי לים אפשרות כזאת לגביו".

גם היועץ המישפטי הודה גלויות שהתנגדות המערער מהווה תעלומה בעיניו,

ה קורה פיתאום לאדם מכובד, פסיכיאטר ממשלתי בעל עמדה חברתית ומיקצועית גבוהה, שבגיל העמידה הוא מסתבך פיתאום לראשונה בחייו כי ענייני פלילים?

אדם שסיים את לימודי הרפואה בחוק-לארץ, עלה ארצה ועשה לו מוניטין, והגיע לתפקיד ממשלתי מכובד. הוא מקבל חולים גם באופן פרטי והוא גובה את המחירים הגבוהים הנהוגים בארץ, עבור טיפול פסיכיאטרי. יש לו בית נאה, אשה נאה והכנסה גבוהה.

יום אחד הוא מכיר בבית-סוהר שבו הוא מבקר במסגרת תפקידו, אדם שנשפט על מעשה מגונה בטינה. אחרי שהאסיר משחרר מכלאו הוא פונה לפסיכיאטר הרפורטס ומבקש ממנו שיאיל לטפל בו באופן פרטי, מאחר שהוא סובל מליקויים גופניים ונפשיים. תוך כדי טיפול נקשרת ידידות מורה בין הרופא והחולה. הרופא רואה בחולה אדם דתי וישר, המתעניין ברצינות בפסיכיאטריה. יום אחד מספר החולה לרופא, כי יש לו ידידים רבים מבין בחורי הישיבות, כשחלקם מתלוננים על מיהושים שונים, והוא נוהג להפנותם לרופאים לשם טיפול. מדוע, בעצם, לא ישלח אותם לידידו הפסיכיאטר המפורסם? אומנם הם בחורים עניים, אולם הרי הפסיכיאטר הוא איש אמיד, וקרן הישיבות בכל זאת משלמת סכום מסוים עבור בדיקתם והטיפול בהם.

במשך חצי השנה הקרובה הפנה הידיד לרופא כמה בחורי ישיבה, הוא ליווה אותם לבדיקות ואחרי שסיפרו לרופא על בעיותיהם הנפשיות ועל עברם הרפואי, ואחרי שאימת הידיד את דבריהם, נתן להם הרופא תעודת המאשרת כי הם סובלים ממחלות נפש שונות.

ואז יום אחד בא הידיד בבקשה נוספת — מדוע שלא יכתוב הרופא בתעודת המפרידת את מחלת-הנפש, את העובדה, כי עקב המחלה אין הם מסוגלים לשירות צבאי.

הרופא רשם גם זאת. במשך השנה שלאחר מכן בדק הרופא לבקשת ידידו כ-70 בחורי ישיבה ונתן להם תעודות המאשרות כי הם חולי-נפש, ואינם מתאימים לשירות צבאי עקב מחלתם זו. עם התעודות הללו פנו בחורי הישיבה ללישכת הגיוס וביקשו שיחרור מצה"ל. היועץ הצבאי שבדק אותם אישרה בדרך-כלל את מימצאיו של הפסיכיאטר המפורסם, ושיחררה את הבחורים מצה"ל. אחרי שמיספר המשתחררים גדל והלך, עלה חשד אישי, והמישפטה שלחה אל הרופא, סוכן מישטרתי שנתחזה כתלמיד ישיבה וזקוק לתעודת רפואית. הרופא בדק אותו באופן שיטתי, שמע את סיפורו ונתן לו את התעודת המיוחלת.

מה היה המניע?

ביקבות מיקרה זה הגישה הפרקליטות תביעה פלילית נגד הפסיכיאטר המפורסם. הוא הואשם בכך שנתן תעודות רפואיות המכילות פרטים שהיו לידיעתו כוזבים, ותעודות אלה יכלו להשפיע על זכויותיהם של המקבלים כיוצאי-צבא. הי פסיכיאטר הואשם גם בעשיית מעשה העלול לגרום נזק לציבור. אחרי שמע את הריאות, הרשיע אותו בית-המישפט המחוזי במחישת פרטי אישום כאלה.

בית-המישפט קבע בפסק-הדין כי כל הבחורים, מלבד הסוכן המישטרתי, היו בחורי ישיבה, שהיו מעוניינים בשיחרורם מצה"ל. כל אחד מהנבדקים שילם לידידו של הרופא סכום נכבד ביותר, אולם הרופא עצמו קיבל עבור כל בדיקה ותעודת סכום אפסי, מגוחך ממש לגבי רופא במעמדו. הידיד, שהיה המתווך, נהג להדריך את בחורי הישיבה לפני כניסתם לבדיקה, מה

מאמין בעולם הרוחות וטוען כי היו לו כמה נסיונות בשטח זה, אבל הוא אינו מוכן לפרט.

להתחיל לשחק בהביתם. לפני ארבע שנים התחיל לסלו לישחק בהביתם. לפני כן לא רצייתי להיות סטאטיסט. גילה בחינך עצוב, אבל עכשיו לא איכפת לי — כשאדם לומד משהו ונותן את כל החיים שלו בשביל זה, וכבר הספיק להיות מיששה, ואחר-כך בא היטלר, ובארץ שוב הייתי סטאר בתיאטרון ההונגרי, זה קשה להתחיל שוב מאפס, אבל אז הייתי בן 34 וחשתי שאוכל ללמוד עברית. האמנתי שיותר טוב לא לשחק בכלל אם אני לא יודע לדבר טוב. היה לי מרואל, אבל היום, בגילי, אני מתחיל שוב מהתחלה — מה יש גם צ'ארלי צ'אפלין עשה קארי יירה גדולה בלי להוציא מילה מהפה."

היום באמת כבר לא משנה לו. יש דברים אחרים בחיים, הוא אומר. את קשיתי הקומוניקציה פתר בעזרת הצירוף. את זה יכול להבין כל אחד, לא צריך לדעת לדבר. קצת חבל על שחקנים צעירים שרוצים מיד לקבל תפקידים גדולים. הוא זוכר את עצמו חוזר ומשנן את המישפט הראשון שלו בהונגריה במשך חודשים, פה בארץ הם רק יוצאים מבית-ספר ולא נאה להם לשחק תפקידים קטנים. לנו היה כבוד גדול בפני שחקנים גדולים. לצעירים בארץ לא איכפת, אם הם יושבים במזנון ונכנס שחקן גדול כמו בוכמן

לסלו ב"המקד אדיפוס" חידך עצוב

לסלו ואביבה — ואמנות תפלות

או קלצ'קין הם אפילו לא קמים. אנחנו היינו נותנים להם את המעיל לשים מתחת הרגליים, אבל, הוא מתנחם, זה לא חשוב. בעצם אני אוהב צעירים, רוב החברים שלי צעירים, אני לא אוהב זקנים. המוטו של לסלו חינם, זה לדעת להנות מכל דבר ולנסוע, הרבה. רק כן לומדים משהו. הוא טוען. אז יש לי עוד 40, 50 שנה בשביל לחיות, בשביל מה לעשות צרות? אני יכול לחיות גם על לחם ובצל. אם אין מה לאכול ואין נעלים — לא חשוב, מה שטוב לבן-אדם בשביל לחיות, זה ספר טוב, חברה טובה, שתיה טובה ואשה טובה מהצד וזה מספיק."

תעודה רפואית

הנדון — גרשון שטרן בן 21, תעורת והות 102143 בדקתי את הנ"ל היום.

הודיעו לי על-ידי משפחתו שהוא היה שנתיים בטיפול אצל פרופ' קוצ'ינסקי ז"ל וקיבל הלא חשמלי ולרגטיל, ועד היום הוא ממשיך לקחת תרופות. כמדין הודיעו שהוא מבלה את רוב הזמן באמירת תפילות בכל מיני בתי-כנסיות, מסרב לקבל אוכל, אוהב התבודדות, ואיננו מעוניין בשום דבר חוץ מתפילות. הוא מתלונן על שמיעת קולות שפוקדים עליו להסתגר ולהתפלל, ושמשפחתו שונאת אותו ורוצה להתפטר ממנו.

אנני בדעה שהוא סובל מ- Schizophrenia Paranoida על רקע של דת שגועה, הוא איננו מסוגל לעבודה וכמדין הוא בלתי מסוגל לשירות צבאי. הוא זקוק לטיפול במוסד לחולי רוח.

ש. קלי.

אחת מתעודות השיחרור שהוגשה כמוסמך במישפטו של ד"ר קלי

אבי אבות הטומאה

כי הוא לא קיבל כל סכום כסף, מלבד השכר הרגיל עבור בדיקה פסיכיאטרית, שהוא גובה מכל חולה המגיע אליו באופן פרטי.

הפרשה נתגלתה על-ידי מפקד בצה"ל, שאחד מחייליו, בחור גרוזיני, ניסה בכל הדרכים להשתחרר מצה"ל ולעזוב את ישראל ואחרי שבמשך זמן רב לא הצליח, הגיע לבסוף לדוקטור פרומקין באמצעות אליקשווילי, קיבל את האישור המבוקש וזכה בשיחרור מצה"ל. המפקד החשדן החל חוקר בעניין וכך נתגלו שאר המיקרים.

ושלא הצליח לחשוף את המניעים שהמריצוהו לבצע את המעשים הנדונים. אולם גם בעירעור החליט בית-המישפט העליון, כי למרות שלא נמצא מניע, הרי העובדות מדברות בעד עצמן, והרשיע אותו בעבירות של מתן תעודות בעלות פרטים כוזבים, וקנס אותו בסך 5,000 ל"י. מישפט זה התנהל בשנת 1957. הנאשם היה דוקטור שמעון קלי, ששימש אז כיועץ הרפואי של משרד המישפטים, וכמרצה לרפואה מישפטית באוניברסיטה העברית בירושלים.

הרשעתו הייתה גלים בחוגים האקדמיים במדינה הצעירה, ודוקטור קלי נפטר זמן קצר לאחר מכן.

"אבי אבות הטומאה"

ב ימים אלה נעצר הפסיכיאטר הי מחוזי של חיפה, דוקטור יצחק פרומר קין באשמת מתן הוות דעת והמלצות פיקטיביות להורדת הפרופיל הרפואי, למטרת שיחרור מצה"ל. זאת עשה לפי טענת הי מישפטה יהוד עם חשוד נוסף, אברהם אליקשווילי, עבור תשלומי שוחד וטובות הנאה אחרות.

דוקטור פרומקין הוא אדם בשנות החמישים לחייו ופסיכיאטר מצליח שתור ארוך של חולים מצפה שיקבל אותם תמורת תשלום נכבד. יום אחד ניגש אליו אליקשווילי, פועל

אם אומנם עבר דוקטור פרומקין את העבירות המיוחסות לו, יתברר במישפט. אולם אם גם מעשיו הם חסרי מניע, האם לא יהיה מקום לבדוק את הרופאים? אילנה